

คำวินิจฉัยของ นายสุจินดา ยงสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๖/๒๕๕๕

วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งคำโต้แย้งของนายธนิต ธนธิติย์ กับพวก จำเลยในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๒๒๓๕๔/๒๕๓๘ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๗ ตี และ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๗ ฉ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๘ ตี และมาตรา ๓๘ สัตต ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ วรรคสองหรือไม่

ความเป็นมาและข้อเท็จจริง

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ได้มีหนังสือ ที่ ขธ ๐๒๕๑/๔๓๘๒๑ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๒ ส่งคำโต้แย้งของนายธนิต ธนธิติย์ กับพวก จำเลยในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๒๒๓๕๔/๒๕๓๘ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย โดยจำเลยโต้แย้งว่า “พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) นั้น ออกมา โดยขัดต่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งเป็นการตัดรอนสิทธิเสรีภาพของประชาชนทั่วไป จึงเป็นการออกพระราชกำหนดที่ขัดต่อบทบัญญัติของมาตรา ๖ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ต้องห้ามตามมาตรา ๒๖๔ แห่งรัฐธรรมนูญ...”

คำวินิจฉัย

ผู้ร้องซึ่งเป็นจำเลยในคดีที่โจทก์ยื่นฟ้องต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ในข้อหาผิดสัญญาจำประกัน ได้ขอให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งคำโต้แย้งของตนให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ ดังต่อไปนี้

๑. ผู้ร้องโต้แย้งว่า มาตรา ๖๗ ตี แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐ และมาตรา ๓๘ ตี แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ ต่างก็มีข้อความที่เป็นปัญหาในวรรคสองเช่นเดียวกันว่า “เมื่อได้รับความเห็นชอบการโอนกิจการจากรัฐมนตรีแล้ว ให้ดำเนินการโอนกิจการได้ ทั้งนี้ การโอนสิทธิเรียกร้องในการโอนกิจการนี้ไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์...” นั้น เป็นบทบัญญัติที่ขัดต่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้นบทบัญญัติดังกล่าวทั้งสองจึง “ขัดต่อมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ”

๒. ผู้ร้องโต้แย้งต่อไปอีกว่า มาตรา ๓๘ สัตต แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และมาตรา ๖๗ ฉ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ นั้น เป็นบทบัญญัติที่ขัดต่อประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง จึงขัดต่อมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ บทบัญญัติมาตรา ๓๘ สัตต และมาตรา ๖๗ ฉ ดังกล่าว ซึ่งเกี่ยวกับการควบกิจการหรือการโอนกิจการของธนาคารพาณิชย์หรือของบริษัทให้แก่สถาบันการเงิน ต่างก็บัญญัติว่า “...ถ้ามีการฟ้องบังคับสิทธิเรียกร้องเป็นคดีอยู่ในศาล ให้ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินที่ควบกันหรือที่รับโอนกิจการ แล้วแต่กรณี เข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนในคดีดังกล่าว และอาจนำพยานหลักฐานใหม่มาแสดงคัดค้านเอกสารที่ได้ยื่นไว้แล้วถามค้านพยานที่สืบมาแล้ว และคัดค้านพยานหลักฐานที่ได้สืบไปแล้วได้...” ผู้ร้องอ้างว่าบทบัญญัติมาตราทั้งสองที่บัญญัติให้ผู้สวมสิทธิเจ้าหนี้เดิม มีสิทธินำพยานหลักฐานใหม่มาแสดงคัดค้านพยานหลักฐานที่ได้สืบไปแล้วนั้น ถือเสมือนหนึ่งว่าให้ผู้สวมสิทธิเข้าเป็นโจทก์ มีสิทธิหรือพื้นทำการพิจารณาคดีใหม่เป็นการขัดต่อบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่ห้ามไว้โดยแจ้งชัด อีกทั้งเป็นบทบัญญัติที่เอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้เข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนโจทก์เดิมมากเกินไปกว่าสิทธิในการสวมสิทธิเป็นคู่ความโดยทั่วไปด้วย จึงเป็นการขัดต่อมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ

๓. ผู้ร้องอ้างว่า มาตรา ๓๘ ตี มาตรา ๖๗ ตี มาตรา ๓๘ สัตต และมาตรา ๖๗ ฉ ของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม ฯ รวม ๓ ฉบับที่กล่าว ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญเพราะเป็นการตัดและลิดรอนสิทธิของบุคคลที่ไม่อยู่ในขอบข่ายของข้อยกเว้นตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๘ ของรัฐธรรมนูญ เนื่องจากมาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๘ ไม่มีข้อความที่เกี่ยวข้องกับพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม ฯ แต่อย่างใด และก็ไม่เป็นไปตามข้อยกเว้นที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๐ วรรคสอง อีกด้วย

เพราะบทบัญญัติดังกล่าว “ก้าวล่วงไปถึงการยกเว้นบอกกล่าวการโอนหนี้ให้แก่ลูกหนี้ และกำหนดให้ ผู้รับโอนกิจการนำพยานหลักฐานใหม่มาแสดงคัดค้านพยานหลักฐานที่ได้สืบไปแล้วด้วย” ซึ่งเป็นเรื่อง ที่ไม่ได้กล่าวถึงในมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญที่ผู้ร้องอ้างอิงในการส่งคำโต้แย้งข้างต้นของตนให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัย บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติ มาตรา ๖ และยังไม่ มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย” ส่วนบทบัญญัติ มาตรา ๖ ที่กล่าวถึงในมาตรา ๒๖๔ บัญญัติว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับ มิได้”

จะเห็นได้จากความในมาตราทั้งสองข้างต้นว่า เรื่องที่ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยให้ได้ ตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ จะต้องเป็นเรื่องที่ บทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ เท่านั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า คำร้องของผู้ร้องตามข้อ ๑ และข้อ ๒ เป็นการโต้แย้งว่า บทบัญญัติ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม ฯ ทั้งสามฉบับ นั้น ขัดต่อบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีศักดิ์เช่นเดียวกันกับ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม ฯ ดังกล่าว มิใช่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญเอง จึงเห็นว่าคำโต้แย้งของ ผู้ร้องไม่เป็นไปตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญที่ศาลรัฐธรรมนูญจะมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยให้ได้

สำหรับคำโต้แย้งของผู้ร้องที่อ้างว่า บทบัญญัติแห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม ฯ ดังกล่าว “ขัดต่อมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ” นั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ร้องมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับ ความหมายที่แท้จริงของมาตรา ๖ ซึ่งเป็นเพียงบทบัญญัติที่ระบุถึงผลทางกฎหมายที่ตามมาจากการที่ บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ว่า “บทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นเป็นอันใช้บังคับ มิได้” เท่านั้น ดังนั้น กรณีจึงย่อมเป็นไปได้ที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดจะขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญโดยลำพัง ข้อความในมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญที่ว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด “ต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖” มิได้หมายความว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้น “ขัดหรือแย้งต่อ มาตรา ๖” แต่หมายความว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นจะต้องขัดหรือแย้งต่อมาตราใดมาตราหนึ่ง (ซึ่งไม่ใช่มาตรา ๖) ของรัฐธรรมนูญเสียก่อน กรณีจึงจะ “ต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖” ได้ ไม่ใช่ เพียงแต่ขัดหรือแย้งต่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

ตามที่ผู้ร้องเข้าใจและกล่าวอ้างเท่านั้น ด้วยเหตุนี้คำโต้แย้งของผู้ร้องที่ว่าบทบัญญัติแห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม ฯ ทั้งสามฉบับขัดต่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งตามคำโต้แย้งของผู้ร้องในข้อ ๑ และข้อ ๒ ข้างต้นนี้ จึงไม่เป็นไปตามความในมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญที่จะให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยให้ได้

สำหรับคำโต้แย้งของผู้ร้องในข้อ ๓ ที่ว่าบทบัญญัติต่างๆ ที่เป็นปัญหาของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม ฯ ทั้งสามฉบับขัดต่อหมวด ๓ ของรัฐธรรมนูญที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย เพราะเป็นการตัดและลดรอนสิทธิและเสรีภาพดังกล่าวที่ไม่อยู่ในขอบข่ายของข้อยกเว้นตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ นั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า คำโต้แย้งของผู้ร้องในเรื่องนี้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาวินิจฉัยได้ดังต่อไปนี้

ประการแรก เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้ร้องอ้างอย่างกว้างๆ แต่เพียงว่าพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม ฯ ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยโดยมิได้ระบุบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ตนเห็นว่าถูกละเมิดโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม ฯ ดังกล่าว อย่างไรก็ดี จะเห็นได้ว่า มาตรา ๒๕ ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นมาตราหลักของหมวด ๓ บัญญัติห้ามมิให้จำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเฉพาะแต่เพียงที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้เท่านั้น โดยมีข้อยกเว้นบางประการภายใต้เงื่อนไขที่ระบุไว้ ประเด็นที่ต้องพิจารณาจึงมีอยู่ว่า สิทธิที่ผู้ร้องอ้างว่าตนพึงมีพึงได้ กล่าวคือ สิทธิในการได้รับการบอกกล่าวเรื่องการโอนหนี้ สิทธิเรียกร้อง และสิทธิที่จะคัดค้านการรื้อฟื้นคดีหลังจากที่ได้มีการสืบพยานเสร็จแล้ว นั้น เป็นสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้หรือไม่ พิจารณามหาหมวด ๓ แห่งรัฐธรรมนูญทั้งหมดจากมาตรา ๒๖ ถึง มาตรา ๖๕ แล้ว ไม่พบว่ามีความตราใดของรัฐธรรมนูญที่บัญญัติรับรองสิทธิที่ผู้ร้องอ้างถึงแต่อย่างใด สิทธิดังกล่าวเป็นสิทธิที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เช่น มาตรา ๘๘ มาตรา ๘๙ และ มาตรา ๑๑๗ เท่านั้น แต่มิได้รับการรับรองโดยรัฐธรรมนูญ ดังนั้น จึงเป็นสิทธิที่อาจเปลี่ยนแปลงแก้ไข หรือยกเลิกได้โดยกฎหมายที่มีศักดิ์สูงกว่าหรือเช่นเดียวกับประมวลกฎหมายทั้งสองฉบับที่กล่าว โดยไม่เป็นการละเมิดรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด พระราชกำหนดทั้งสามฉบับที่เป็นปัญหาต่างก็ตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามความในรัฐธรรมนูญฉบับที่เกี่ยวข้อง และรัฐธรรมนูญเองก็บัญญัติให้พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว “ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติ” ได้ ด้วยเหตุนี้ หากจะมีการเสื่อมสิทธิ หรือเสียสิทธิจริงตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแล้ว ก็ต้องถือว่าเป็นผลเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายที่บัญญัติไว้ในพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม ฯ ดังกล่าว ซึ่งย่อมกระทำไม่ได้โดยไม่เป็นการขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยแต่ประการใด

ประการที่สาม มาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ ที่พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ อ้างว่าให้อำนาจในการตราพระราชกำหนดดังกล่าวขึ้น นั้น พิจารณาแล้วไม่ปรากฏว่ามีข้อความใดที่เกี่ยวข้องกับการควบกิจการ หรือการโอนกิจการ หรือการนำสืบพยานใหม่ที่ผู้ร้องอ้างว่าเป็นปัญหาการจะเป็นประการใดก็ตามในเมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่า สิทธิที่ผู้ร้องยกขึ้นอ้างนั้นมิได้เป็นสิทธิที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาต่อไปว่าการจำกัด เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกสิทธิดังกล่าว เป็นไปตามข้อยกเว้นที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ในมาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๘ หรือมาตรา ๕๐ วรรคสอง หรือไม่

อาศัยเหตุและผลตามที่กล่าว จึงวินิจฉัยว่า

๑. คำโต้แย้งทั้งสองของผู้ร้องที่ว่า

๑.๑ มาตรา ๖๗ ตีร่ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ และมาตรา ๓๘ ตีร่ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ขัดต่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ และ

๑.๒ มาตรา ๓๘ สัตต แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และมาตรา ๖๗ ฉ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ ขัดต่อประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง นั้น ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ กล่าวคือ ไม่ใช่เป็นกรณีที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ดังนั้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงไม่มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยให้ได้ ส่วนการยกมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ ขึ้นอ้างอิงนั้น ไม่ถูกต้อง เพราะเป็นความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับความหมายที่แท้จริงของมาตราดังกล่าว

๒. มาตราที่เกี่ยวข้องของพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม ฯ ทั้งสามฉบับที่กล่าว ไม่มีข้อความที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หมวด ๓ ที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย เพราะมิได้เป็น

การจำกัดหรือลดสิทธิใดๆ ที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาว่ารัฐธรรมนูญ
มาตรา ๓๕ วรรคสอง มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ วรรคสอง ได้ให้อำนาจในการตราพระราชกำหนด
ดังกล่าวไว้หรือไม่

นายสุจินดา ยงสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ